

СИЛАБУС ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «ВИЗНАЧНІ ПОСТАТІ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЦИНИ»

1. Загальна інформація	
Назва факультету	факультет іноземних студентів
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 221 «Стоматологія» другий (магістерський) рівень в іщій освіті, денна форма
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Визначні постаті української медицини, ВК 2, вибіркова компонента освітньо-професійної програми, https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-ukrayinoznavstva/
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	кафедра українознавства, 79010, м. Львів, вул. Шимзерів, буд. 3а, kaf_ukrlang@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	кандидат філологічних наук, доцент Єщенко Тетяна Анатоліївна, kaf_ukrlang@meduniv.lviv.ua
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	другий рік навчання
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	Третій, четвертий семестри
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/ вибіркова)	вибіркова
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	Наталія Гірна, кандидат історичних наук, доцент, kaf_ukrlang@meduniv.lviv.ua ,
Erasmustак/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	Ні
Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	Наталія Гірна, кандидат історичних наук, доцент, kaf_ukrlang@meduniv.lviv.ua ,
Кількість кредитів ECTS	три кредити
Кількість годин (лекції/ практичні заняття/ самостійна робота студентів)	90 годин (лекції – 0 годин, практичні заняття – 20 годин, самостійна робота студентів – 70 годин)
Мова навчання	Українська
Інформація про	щотижня у понеділок

консультації		після 3 пари (після 15.20)	
2. Коротка анотація до курсу			
<p>Навчальна дисципліна «Визначні постаті української медицини» складається з десяти тем. Дисципліна дає комплексні знання студентам про історичний шлях української медичної науки, досягнення українських медиків та їх внесок у розвиток світової медичної науки та культури. Курс розглядає низку теоретико-методологічних та конкретно-історичних питань, пов'язаних з історією формування вітчизняних медичних знань і практик, наукових шкіл та найвизначніших представників української медицини.</p>			
3. Мета і завдання курсу			
<p>1. Мета курсу - сприяння формуванню культурно-історичній само ідентифікації студента-медика, збереженню національної пам'яті, усвідомлення нерозривного зв'язку між надбанням минулого і сучасного, традиціями і досвідом різних поколінь українських лікарів, виховання громадянського патріотизму, відповідальності за долю своєї Батьківщини загалом та життя кожної людини зокрема.</p> <p>2. Завдання курсу – ознайомити студентів із незаслушено забутими, забороненими і маловідомими постатями української медичної науки. Виробити навички наукової роботи з історико - медичними першоджерелами, різноманітною навчальною літературою; опрацьовувати і переосмислювати багатство світового медичного досвіду та знати його, формувати на цій основі власні переконання, громадянську позицію, здобувати навички і вміння, соціально-гуманітарні компетенції необхідні для практичної діяльності.</p> <p>3. Компетентності: завдяки вивченню навчальної дисципліни студент повинен бути здатним розуміти: основні шляхи розвитку української медичної науки; аналізувати основні медичні погляди та практики, етапи формування української медицини та її найвизначніших представників; найважливіші медичні документи, рекомендації (протоколи) лікування, що застосовувалися у різні історичні періоди; діяльність основних медичних осередків та знакових постатей цієї галузі; здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>			
4. Пререквізити курсу			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналізувати досягнення найвизначніших постатей української медицини, події, факти медичного життя, давати їм власну оцінку; 2. Користуватись різноманітними методами дослідження розвитку медичного процесу; 3. Аргументовано відстоювати власні погляди, брати участь у дискусіях з метою пошуку наукової істини; 4. Аналізувати перспективи розвитку української медицини та медичної культури; 5. Вирішувати професійні завдання, спираючись на гуманістичні, загальнолюдські цінності, особисті знання, ідеї, переконання і світовий медичний досвід. <p>Міждисциплінарні зв'язки: інтегрується з дисциплінами гуманітарного спрямування та вибірковими дисциплінами цього напрямку</p>			
5. Програмні результати навчання			
Список результатів навчання			
Код результату навчання	Зміст результату навчання	Покликання на код матриці компетентностей (символ коду Програмного результату навчання у стандарті вищої освіти)	
Зн – 1	Знання базових імен представників української медицини;	ЗК-1, ЗК-2, ЗК-3	
Зн – 2	Знання базових понять української медицини і медичної культури;		
Зн - 3	Знання основних методів логічного доведення інформації ,		

	висловлення думок у професійній сфері спілкування			
Ум-1	на підставі аналізу медичних документів та фактів з історії розвитку української медицини вміти виявляти причинно-наслідкові зв'язки різних процесів суспільного життя		ЗК-1, ЗК-2, ЗК-5	
Ум-2	Уміння аналізувати причини поширення різних хвороб, методів лікування крізь призму суспільно-політичних та економічних процесів			
Ум-3	орієнтуватися в основних етапах розвитку та еволюції української медицини і медичної культури, знати її найвизначніших представників			
Ум-4	утверджувати гуманістичні ідеї у процесі пізнання, аналізу та своєї практичної діяльності			
Ав-1	Досвід самостійної предметної діяльності – навчально-пізнавальної, аналітичної, синтетичної та ін.,		ЗК-1, ЗК-2, ЗК-5	
Ав-2	Здатність до самонавчання.			
Ав-3	Власна громадянська позиція, особиста відповідальність за власні переконання, висловлювання, практику			
К-1,2,3	Сформована власна громадянська позиція та медична етика, що ґрунтується на об'єктивній інформації з історії вітчизняної медицини і в контексті європейської та світової медичної науки		ЗК-1, ЗК-2, ЗК-5	
6. Формат і обсяг курсу				
Формат курсу (вказіть очний, або заочний)	Очний			
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп		
Лекції	0			
Практичні заняття	20	Всього 2 -3 групи, навчання відбувається в окремих групах		
Самостійна робота студентів	70	Всього 2 - 3 групи, навчання відбувається в окремих групах		
7. Тематика та зміст курсу				
Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату	Викладач

			навчання	
П-1 (практичне заняття 1)	Тема 1. Початки та основні віхи розвитку медичної науки в Україні.	Сутність термінів «медичина», «лікар», «медична культура». Початки формування медичних знань на українських землях. Розвиток української медицини у різні історико-культурні епохи.	Зн-1 Зн-2 Ум-4	Гірна Н.М.
СРС-1	Тема 1. Медицина Київської Русі та Галицько-Волинського князівства. Лікарі Гетьманщини.	Вплив слов'янської культури на формування наукових медичних уявлень. Внесок української медицини у скарбницю європейської та світової медичної культури.	Ум-1	Гірна Н.М.
П-2	Тема 2. Особливості ведення медичної практики в Україні.	Надання медичної допомоги у дохристиянський період. Перші централізовані медичні осередки при церквах і монастирях. Здобуття медичних знань. Розбудова шпиталів, лікарень, приватна медична практика. Високий гуманізм українських лікарів.	Зн – 1 Зн – 2 Зн - 3	Гірна Н.М.
СРС-2	Тема 2. Медичні осередки доби Ренесансу. Спрямована діяльність православних братств. Медична наука і церква.	Ранній гуманізм України та його вплив на розвиток медицини; Ренесансні центри в Україні: Острог, Львів, Київ. Розвиток медицини у містах, братські шпиталі, відомі лікарі.	Ум-3	Гірна Н.М.
П-3	Тема 3. Внесок українських медиків у світову медицину.	Здобуття українськими медиками наукових знань та практик в Україні та за кордоном. Запозичення світових наукових знань та їх застосування з урахуванням національних, генетичних особливостей. Незапатентовані винаходи українських вчених. Вітчизняні медичні трактати.	Зн-1 Зн-2 Ум-4	Гірна Н.М.
СРС-3	Тема 3. Українська медицина – невід'ємна складова світової медичної науки.	Зв'язок між відновленням Української держави і інтеграцією наукових медичних знань у світову науку. Взаємозбагачення, взаємовпливи, особливості.	Ум-3	Гірна Н.М.
П-4	Тема 4. Іван Горбачевський –	Суспільно-політичні реалії в Україні у XIX ст. Культурно-	Зн -1 Ум - 2	Гірна Н.М.

	перший міністр Міністерства народного здоров'я Австро-Угорщини.	національне Відродження західноукраїнських земель XIX ст., розвиток наукових знань, поява української наукової еліти. Іван Горбачевський та його наукова спадщина.		
СРС-4	Тема 4. Технічні винаходи у медицині. Формування нової суспільної свідомості та соціальної відповідальності.	Вплив європейської революції «Весна народів» на політичне, культурне становище українських земель, покращення лікарської допомоги, боротьба з епідеміями. Поширення знань з гігієни, карантинні обмеження.	Ум-1	Гірна Н.М.
П-5	Тема 5. Софія Окуневська – перша жінка-лікар в Австро-Угорщині.	Вміння аналізувати події II половини XIX ст. та їх впливи на розвиток науки, зростання доступності освіти, жінки в університетах Австро-Угорщини. Софія Окуневська як відома лікарка. «Народна лічниця» у Львові – перша українська лікарня для всіх потребуючих.	ЗК-1 ЗК-2 ЗК-5	Гірна Н.М.
СРС-5	Тема 5. Розквіт модернізму та прояви нової культури в медицині. Наукові знання доби модернізму.	Український модерн у контексті європейського мистецтва. Культ науки. Нові методи лікування, медичні препарати, лікарські засоби. Медицина і церква.	УМ -4	Гірна Н.М.
П-6	Тема 6. Данило Заболотний – український мікробіолог, епідеміолог.	Медична наука та її представники у під російській Україні у середині - II полонині XIX ст. зародження епідеміології, бактеріології, мікробіології. Данило Заболотний – лікар, що подолав епідемії. Поява вакцин.	Ум -3 Ум-5 Зн – 1	Гірна Н.М.
СРС-6	Тема 6. Відомі українські лікарі під російської України. Їх вчення і відкриття.	Ілля Мечников, Данило Заболотний. Життя і діяльність. Ідея служіння і самопожертви.	Ум - 4	Гірна Н.М.
П-7	Тема 7. Микола Стражеско – один із засновників української	Аналіз причинно-наслідкового ланцюга подій, що призвів до формування окремого напрямку медичної	Зн-1 Ум-2	Гірна Н.М.

	кардіології.	науки – кардіології. Микола Стражеско, його учні. Особистий внесок вченого. Українська кардіологія нині: спіхи, прорахунки, завдання на майбутнє.		
СРС-7	Тема 7. Актуальні проблеми української кардіології на зламі епох.	Розвиток кардіологічної школи в Україні. Шляхи зменшення летальності від хвороб серцево-судинної системи.	Ум -1 Ум - 4	Гірна Н.М.
П-8	Тема 8. Олександр Богомолець та його наукові школи.	Українська медицина і медична культура ХХ ст . Олександр Богомолець, його особистий внесок у вітчизняну і світову медицину.	Зн -2 Зн -3 Ум-2	Гірна Н.М.
СРС-8	Тема 8. Родина Богомолець. Вчені, меценати, патріоти. КМУ ім.. О.Богомольця.	Українська еліта на вістрі суспільного життя. Патріотизм і самопожертва. Гідність як вища характеристика людини.	Ум-2	Гірна Н.М.
П-9	Тема 9. Лікарі УПА – герої без меча.	Боротьба УПА проти окупаційних режимів. Організація медичної допомоги в умовах підпілля та ворожої влади.	Зн -2 Зн -3 Зн -5 Ум -1	Гірна Н.М.
СРС-9	Тема 9. Досягнення незалежності – найвища мета боротьби УПА. Мої земляки – члени УПА.	Відновлення історичної пам'яті, віднайдення місць діяльності УПА, документи. Лікарі, медсестри.	Зн -1 Ум - 4	Гірна Н.М.
П-10	Тема 10. Медична служба Майдану і лікарі в АТО.	«Революція Гідності» - прояв самоорганізації українського народу, свідчення зрілості громадянського суспільства. Героїзм українських медиків під час збройного протистояння з владним режимом. Відродження військової медицини в умовах російської агресії проти України.	Зн -1 Зн – 2 Зн -3 Ум- 4 Ум - 5	Гірна Н.М.
СРС -10	Тема 10. Волонтерський рух : історія і сучасність.	Приклади самоорганізації українського народу в умовах бездержавності. Гуманізм волонтерів. Волонтерські організації.	Зн -3	Гірна Н.М.
При проведенні практичних занять використовуються такі методи навчання: <i>діагностування</i> (обговорення, дискусія, полеміка, тестування, індивідуальні роботи); <i>інформування</i> (демонстрація, консультування, бесіда, тестовий контроль платформа misa); <i>самостійна робота</i> (дослідження історичних та інформаційних джерел).				

		Тестовий контроль	<p>достатнє знання навчального матеріалу, виконав передбачені програмою;</p> <p>«3» (задовільно) - студент виявив недостатні знання з теми, допускав помилки у відповідях</p> <p>«2» (незадовільно) – студент не виявив достатніх знань з теми, допустив принципові помилки під час відповіді.</p> <p>Правильна відповідь на 20 тестових завдань на міса: 80-90 балів – «5» 60-70 балів – «4» 40-50 балів – «3»</p>
Зн-1, Зн-2 Ум-1 Ум-3 Ум-4	С-3	Усна відповідь; Дискусія; Полеміка. Тестовий контроль	<p>«5» (відмінно)– студент вміє вільно висловлювати власну аргументовану думку з питань передбачених програмою;</p> <p>«4» (добре) - студент виявив достатнє знання навчального матеріалу, виконав передбачені програмою;</p> <p>«3» (задовільно) - студент виявив недостатні знання з теми, допускав помилки у відповідях</p> <p>«2» (незадовільно) – студент не виявив достатніх знань з теми, допустив принципові помилки під час відповіді.</p> <p>Правильна відповідь на 20 тестових завдань на міса: 80-90 балів – «5» 60-70 балів – «4» 40-50 балів – «3» Менше, ніж 40 балів – «2»</p>
Ум-1 Зн-1, Зн-2	С-4	Усна відповідь; Дискусія; Полеміка. Тестовий контроль	<p>«5» (відмінно)– студент вміє вільно висловлювати власну аргументовану думку з питань передбачених програмою;</p> <p>«4» (добре) - студент виявив достатнє знання навчального матеріалу, виконав передбачені програмою;</p> <p>«3» (задовільно) - студент виявив недостатні знання з теми, допускав помилки у відповідях</p> <p>«2» (незадовільно) – студент не виявив достатніх знань з теми, допустив принципові помилки під час відповіді.</p> <p>Правильна відповідь на 20</p>

			тестових завдань на міса: 80-90 балів – «5» 60-70 балів – «4» 40-50 балів – «3» Менше, ніж 40 балів – «2»
УМ-1 ЗН-1, ЗН-2 УМ-3 УМ-4	П-5	Усна відповідь; Дискусія; Полеміка. Тестовий контроль	«5» (відмінно) – студент вміє вільно висловлювати власну аргументовану думку з питань передбачених програмою; «4» (добре) - студент виявив достатнє знання навчального матеріалу, виконав передбачені програмою; «3» (задовільно) - студент виявив недостатні знання з теми, допускав помилки у відповідях «2» (незадовільно) – студент не виявив достатніх знань з теми, допустив принципові помилки під час відповіді. Правильна відповідь на 20 тестових завдань на міса: 80-90 балів – «5» 60-70 балів – «4» 40-50 балів – «3» Менше, ніж 40 балів – «2»
УМ-3 УМ-4	С-6	Усна відповідь; Дискусія; Полеміка. Тестовий контроль	«5» (відмінно) – студент вміє вільно висловлювати власну аргументовану думку з питань передбачених програмою; «4» (добре) - студент виявив достатнє знання навчального матеріалу, виконав передбачені програмою; «3» (задовільно) - студент виявив недостатні знання з теми, допускав помилки у відповідях «2» (незадовільно) – студент не виявив достатніх знань з теми, допустив принципові помилки під час відповіді. Правильна відповідь на 20 тестових завдань на міса: 80-90 балів – «5» 60-70 балів – «4» 40-50 балів – «3» Менше, ніж 40 балів – «2»
УМ-2 ЗН-1, ЗН-2 УМ-1 УМ-3	С-7	Усна відповідь; Дискусія; Полеміка.	«5» (відмінно) – студент вміє вільно висловлювати власну аргументовану думку з питань передбачених програмою; «4» (добре) - студент виявив достатнє знання навчального

		Тестовий контроль	<p>матеріалу, виконав передбачені програмою; <u>«3» (задовільно)</u> - студент виявив недостатні знання з теми, допускав помилки у відповідях <u>«2» (незадовільно)</u> – студент не виявив достатніх знань з теми, допустив принципові помилки під час відповіді.</p> <p>Правильна відповідь на 20 тестових завдань на міса: 80-90 балів – «5» 60-70 балів – «4» 40-50 балів – «3» Менше, ніж 40 балів – «2»</p>
Зн-2 Ум-1 Ум-3 Ум-4	С-8	Усна відповідь; Дискусія; Полеміка.	<p><u>«5» (відмінно)</u>– студент вміє вільно висловлювати власну аргументовану думку з питань передбачених програмою; <u>«4» (добре)</u> - студент виявив достатнє знання навчального матеріалу, виконав передбачені програмою; <u>«3» (задовільно)</u> - студент виявив недостатні знання з теми, допускав помилки у відповідях <u>«2» (незадовільно)</u> – студент не виявив достатніх знань з теми, допустив принципові помилки під час відповіді.</p> <p>Правильна відповідь на 20 тестових завдань на міса: 80-90 балів – «5» 60-70 балів – «4» 40-50 балів – «3» Менше, ніж 40 балів – «2»</p>
Ум-1	СРС-1	оволодіння навичками, вміннями та способами організації самостійної роботи у відповідності до тем курсу	<p>Зараховано – отримує студент на підставі результатів виконаної роботи.</p> <p>Не зараховано - студент не оволодів самостійними методами пошуку і аналізу інформації</p>
Ум-3 Ум-2	СРС-2	виконання індивідуальних робіт з визначеної тематики	<p>Зараховано – отримує студент на підставі результатів виконаної індивідуальної роботи.</p> <p>Не зараховано - індивідуальна робота не виконана або виконана з порушеннями вимог.</p>
	СРС-3	аналіз вивченого матеріалу, самостійна підготовка до заліку	<p>Зараховано</p> <p>Не зараховано</p>

9. Підсумковий контроль		
Загальна система оцінювання		Участь у роботі впродовж семестру за 200-бальною шкалою
Шкали оцінювання		традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS
Умови допуску до підсумкового контролю		Студент відвідав усі практичні заняття, мав усі задовільні оцінки (не менше, ніж «3»)
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Залік	Мають бути враховані всі теми, винесені на поточний контроль. Оцінки з 4-ри бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів»	Максимальна кількість балів- 200. Мінімальна кількість балів- 120. Мінімальна кількість балів- 120
<p>Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином: $x=CA \times 120:5$</p>		
9. Політика курсу		
<i>Політики академічної доброчесності, націєцентричності і політичної заангажованості, формування лікаря як державотворця</i>		
10. Література		
Обов'язкова література:		
<ol style="list-style-type: none"> Верхратський С., Заблудовський П. Історія медицини. Навч. посібник. – К., 1991. – 432 с. Ганіткевич Я., Голяченко О. Історія медицини: підручник. – Тернопіль, 2004. – 248 с. Борисенко Н., Драч О. Історія медицини і фармації (від найдавніших часів до середини ХУІІ ст.) : Навч. посібник. – Черкаси, 2008. – 576 с. Stupak F. History medicine. – К, 20016. – 174 p. Історія України: Нац. підручник для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид. Затверджено Вченою радою Івано-Франківського НМУ / За ред. В.А. Качкана. — К., 2018. - 360 с. Історія української культури: підручник (ВНЗ ІV р. а.) / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін.; / за ред. В.А. Качкана. — 3-є вид., випр. - К: ВСВ «Медицина». - 2016. - 368 с. 		
Додаткова література:		
<ol style="list-style-type: none"> Визначні імена в світовій медицині. / Г.Аронов. – К., 2001. – 320 с. Ганіткевич Я. Історія української медицини в датах та іменах. – Л., 2004. – 364 с. Ганіткевич Я. Українські лікарі – вчені першої половини ХХ ст. та їхні наукові школи. – Л., 2004. – 544 с. Українська історіографія на зламі ХХ і ХХІ століть: здобутки і проблеми / 		

За ред. П. Зашкільняка – Л. – 2004. – 406 с.

5. Чапуга С.М. Витоки української державності. Докняжий період: Навчальний посібник. – К. – 2004. – 212 с.

6. Шокалюк О.І. Історія України. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 276 с.

Інформаційні ресурси:

1. Історія медицини. Навчальний посібник. // За ред. С.Верхратського. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу <http://litopys.org.ua/istkult2/ikult203.htm>

2. Історія української державності та культури//[Електронний ресурс]. — Режим доступу <https://studfiles.net/previe>

3. Навчально-методичні поради з курсу «Визначні постаті української медицини» // [Електронний ресурс]. — Режим доступу <http://meduniv.lviv.ua>

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

Мультимедійна дошка для проведення занять, ноутбуки, мережа інтернет для індивідуальних завдань, платформа для дистанційного навчання zoom, misa; стаціонарні стенди, спеціалізовані підручники, довідники, методичні розробки для викладачів та методичні вказівки для студентів до практичних занять

12. Додаткова інформація

На кафедрі функціонують: науковий гурток (секції «Історія», «Культура»), заняття відбуваються у теоретичному корпусі на кафедрі українознавства (4поверх)

Веб-сторінка кафедри:

<https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-ukrayinoznavstva/>

Укладач силабуса
к.і.н., доц. Гірна Н.М.

Завідувач кафедри українознавства
к.філол.н., доц. Єщенко Т. А.